

Зв'язне мовлення № 1. Відомості про мовлення. Повторення вивченого про текст, його структурні особливості, мовні засоби міжфразного зв'язку в тексті

Підготувала вчитель
Бородянської спеціалізованої школи –
загальноосвітнього закладу
I-III ступенів №1
Барищенко Лариса Іванівна

Робота з пам'яткою

ПАМ'ЯТКА (картка-інформатор)

- **Текст** — зв'язне висловлювання, яке складається з кількох речень і має певну змістову і структурну завершеність.
- *Основні ознаки тексту:*
- 1) сукупність речень, що об'єднані змістом і мовними засобами (узгодження форм часу і способу дієслів, використання займенників, споріднених чи синонімічних слів тощо);
- 2) факти і певна інформація висвітлюють одну тему;
- 3) наявність основної думки;
- 4) у тексті виражається авторський задум;
- 5) текст реалізується в одній із форм — розповіді, описі, роздумі або є поєднанням різних типів із перевагою одного з них.

Дослідження - реконструювання

- *Прочитати висловлювання. Чи можна вважати його текстом? Визначити тему й основну думку. Дібрати заголовок.*

Спів — це сигнал самця, адресований самці, мета якого — полегшити їх зустріч, а головне попередити інших птахів свого виду про те, що дана гніздова ділянка вже зайнята. По - справжньому співають тільки самці і то лише в період розмноження. Приємний і мелодійний голос мають переважно дрібні птахи із ряду горобиних. Найактивніше вони співають перед початком і під час гніздування.

Загальноновизнаним, найкращим співаком серед птахів вважається соловейко. Але серед птахів - співаків у соловейка є багато конкурентів. Деякі з них майстерно копіюють співи інших птахів, наслідують різні звуки. Це так звані птахи - пересмішники, до яких належить сойка, шпак, деякі кропив'янки, очеретянки та ін. Шпак, наприклад, наслідує рипіння воза, удари батога, трель жайворонка, щебетання ластівки, пісні дроздів, крякання качки, цвірінькання горобця. (Ф. Гальченко)

Дослідження - моделювання

- Прочитати речення. Розташувати їх так, щоб утворився текст. Дібрати заголовок, який би виражав тему висловлювання.
- 1) Не завжди люди розуміли і те, що в них по відношенню до природи є не тільки права, а й обов'язки.
- 2) Наші обов'язки перед природою полягають у тому, щоб пропагувати наукові основи охорони та раціонального використання дикої флори й фауни, нормувати мисливство, охороняти середовище й шляхи міграції тварин, створювати заповідники, заказники.
- 3) Останні ще і тепер не сформульовані чітко, але цілком зрозуміло, що в їх основі лежить культура спілкування з природою.
- 4) Люди, постійно стикаючись з різними проблемами, збереженню природи не завжди приділяли належну увагу.

Перевірка завдання

- Ключ:
- 4, 1, 3, 2.

Підсумок уроку

- Продовжити думку:
- Текст – це
- Лексичними засобами зв'язку речень у тексті є
- Основна частина тексту – це

Проблемне питання

- Чому у шкільному курсі української мови є уроки мовленнєвого розвитку?
- Як потрібно розвивати своє мовлення?

Вправа «Незакінчене речення»

- - Сьогодні на уроці я ...
- - Я зрозумів (зрозуміла), що....

Домашнє завдання

- Опрацювати матеріал підручника, с. 192-193 .
- Запишіть текст, визначте тему, мікротеми тексту. Складіть і запишіть його план.